

Мета: зняти емоційне напруження, виявити залежність емоційного стану дитини від рівня і характеру контакту з дорослим, розвинути ігрові та комунікативні навички.

Вихователь показує пірамідку і промовляє: «Дивись, яка у нас є гарна іграшка - пірамідка!». Зібрана пірамідка ставиться на стіл перед дитиною. Дошкільник розглядає її, якщо він не почав розбирати пірамідку або якимось іншому гратися з нею, вихователь пропонує розкласти її. Після того, як пірамідку тим чи іншим способом розібрали, вихователь перемішує кружальця і просить дитину зібрати їх так, щоб була послідовно зібрана гарна пірамідка, як на початку гри. Гра закінчується самостійним складенням пірамідки.

- малювання фломастерами, маркерами, фарбами;
- слухання неголосної спокійної музики («Ранок» Е. Грига, «Король гномів» Ф. Шуберта, «Мелодія» К. Глюка);
- заняття зі сміхотерапії [3, с. 21-22].

У підсумку зазначимо, що адаптація вихованця до дитячого садка залежить від багатьох факторів, визначальними серед яких є сім'я та вихователі. Від того, як буде організований процес адаптації, підібрані відповідні до індивідуальних особливостей дитини форми та методи роботи залежатиме успішність цього процесу, а відповідно й розвиток особистості.

Список використаних джерел

1. Ватутина Н.Д. Ребенок поступает в детский сад: пособие для воспитателей дет сада / Н.Д. Ватутина. - М.: Просвещение, 2003. - 104 с.
2. Гурковська Т. Вперше до дитсадка / Т. Гурковська // Дошкільне виховання. - 1998. - №11 - 12; 1999 - №2.
3. Жердева Е.В. Дети раннего возраста в детском саду (возрастные особенности, адаптация, сценарии дня) / Е. В. Жердева. - Ростов н/Д: Феникс, 2007. - 192 с.
4. Маценко Ж. Незабаром у дитячий садок / Ж. Маценко // Психолог. - 2002. - № 23-24 (вкладка).
5. Нуреева О.С. Таємниці адаптації. Психологічні особливості дітей дошкільного віку. Третій рік життя / О.С. Нуреева, З.І. Шейнфельд. - Х.: Вид. група «Основа»: «Тріалда+», 2008. - 160 с.
6. Широкова С.А. Проблемы адаптации детей раннего возраста к условиям ДОУ [Электронный ресурс] / С.А. Широкова.
7. Широкова Г. А. Справочник дошкольного психолога. / Г. А. Широкова. - Ростов н/Д: «Феникс», 2004. - 384 с.

ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА РОЗУМОВИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Коваленко Ірина, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: Н. А.Олійник, кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

INFLUENCE OF PHYSICAL EDUCATION CLASSES ON THE MENTAL DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN

Kovalenko Iryna, bachelor`s student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті аналізується, вплив занять фізичної культури на розумові здібності дітей. Відзначено, що в процесі фізичного виховання реалізовується принцип цілісного розвитку дитини.

Ключові слова: фізичне виховання, виховання, заохочення, рухова активність, заняття.

Abstract: *The article analyzes the impact of physical education on the mental abilities of children. It is noted that in the process of physical education the principle of integral development of the child is realized.*

Key words: *physical education, upbringing, encouragement, motor activity, classes.*

Виховання є складним процесом і водночас системою, що передбачає необхідність здійснювати в єдності всі напрями. У низці досліджень [4; 6; 8] акцент робиться на єдності розумового й фізичного розвитку, чергуванні різних за інтенсивністю видів діяльності.

Необхідною умовою гармонійного розвитку дитячого організму, що впливає на формування розумового розвитку та психофізіологічного статусу, є достатня рухова активність. Рухова активність сприятливо впливає на перцептивні, мнемічні та інтелектуальні процеси. Ритмічні рухи тренують пірамідну й екстрапірамідну системи. Повноцінна рухова активність дитини стимулює мовленнєвий розвиток, що веде до розгортання пізнавальних процесів, розкриття вищих психічних функцій, центри реалізації яких зосереджені в лівій лобовій частині кори головного мозку. На думку В.Імбер [3], необхідно аутивізувати розумову діяльність, починаючи з раннього віку. О.Демченко [2] зазначає, що варто педагогам постійно спостерігати за дітьми для того, щоб мати повне уявлення про особливості їхньої як рухової, так і інтелектуальної діяльності.

Аналіз наукових досліджень Е. Вільчковського, Н. Денисенко, А.Кенеман, Е. Степаненкової, Т. Осокіна, В. Шишкіна та ін. указують на те, що рухова активність дітей обумовлена численними соціальними, психологічними та природними чинниками (режимом, станом здоров'я дитини, руховою підготовленістю, кліматичними умовами та ін.).

В останні роки вчені все частіше говорять про фізичний стан організму не тільки як про абстрагований соціальний феномен, але і як про властивість особистості. У системі фізичного виховання акцентуються її механізми і ефекти впливу на розумовий розвиток і розширення пізнавальної інформативності, удосконалення почуттів і соціальної поведінки, моральності і духовності.

У жодному іншому віці фізичне виховання не пов'язане так тісно із загальним вихованням, як перші сім років. У період дошкільного дитинства у дитини закладаються основи здоров'я, довголіття, всебічної рухової підготовленості і гармонійного фізичного розвитку [3, с. 156].

Виховання здорових дітей, життєрадісними - завдання не тільки батьків, але і кожного дошкільного закладу, так як діти в них проводять більшу частину дня. У дитячих садах передбачені заняття з фізичної культури, які слід будувати відповідно до психологічних особливостей конкретного віку, доступності та доцільності вправ. Комплекси вправ повинні бути цікавими, а

також повинні передбачати фізіолого-педагогічні виправдані навантаження, що задовольняють потребу дитини в русі.

Досягнення гармонії особистості дитини можливе в процесі фізичного виховання, що забезпечується реалізацією принципу цілісного розвитку, який полягає в єдності тілесного, інтелектуального та соціально-психологічного компонентів у формуванні особистісної фізичної культури, що зумовлює тісний взаємозв'язок і взаємозалежність у розвитку духовної, емоційно-чуттєвої, когнітивної та фізичної сфер дошкільняти.

Ідеологічним підґрунтям формування гармонійно розвиненої особистості дитини в процесі занять фізичними вправами в умовах дошкільного закладу може бути концепція про те, що ефективне використання засобів фізичного виховання, що застосовуються в процесі проведення різноманітних фізкультурно-оздоровчих заходів, виступає як процес педагогічної допомоги дитині у становленні її суб'єктності, самоствердження.

Позитивні емоції, емоційна насиченість занять є основними умовами при навчанні дітей рухам. Наслідування – породжує емоції, які активізують дитину. Освоєння рухів добре впливає і на розвиток мови дитини. Удосконалюється розуміння мови дорослого, при цьому розширюється словник активної мови. Ось чому справедливо зазначав видатний радянський педагог В. Сухомлинський: «Я не боюся ще раз повторити: турбота про здоров'я – це найважливіша праця вихователя» [1, с. 28]. Тому вкрай важливо правильно поставити фізичне виховання саме в цьому віці, що дозволить організму малюка накопичити сили і забезпечити в майбутньому не тільки повноцінний фізичний, але і розумовий розвиток.

Одним з чинників інтелектуального розвитку є рухова активність, в результаті рухової діяльності поліпшується мозковий кровообіг, активізуються психічні процеси, поліпшується функціональний стан центральної нервової системи, підвищується розумова працездатність людини. Досягнення в сфері інтелекту і креативності значною мірою пов'язані з рівнем розвитку психомоторної сфери дитини. У спеціальних дослідженнях науковців наводяться факти, що свідчать про те, що діти, які займаються спортом, краще навчаються та мають кращі показники розумової працездатності.

Фізичні вправи створюють можливості для успішного протікання всіх психічних процесів, тобто вимагають уваги, спостережливості, кмітливості. Різноманітність рухів, багатство координації підвищують пластичність нервової системи. Значна частина наукових досліджень доводить те, що під впливом фізичних вправ збільшується обсяг пам'яті, підвищується стійкість уваги, прискорюється рішення елементарних інтелектуальних завдань, прискорюються зорово-рухові реакції.

У своїй праці Н. Пангелова відзначає, що період дошкільного дитинства в розумовому розвитку дитини відбуваються глобальні зміни: від нерозчленованого сприйняття предметів, до вміння користуватися самостійно придбаними знаннями, навичками [4, с. 145].

Під впливом фізичних вправ у дітей дошкільного віку ефективніше відбувається формування різних видів мислення:

- 1) Наочно-дійового мислення.
- 2) Наочно-образного мислення.

3) Словесно-логічного мислення, яке починає формуватися у дітей старшого дошкільного віку. Воно передбачає розвиток вміння оперувати словами, розуміти логіку міркувань. Міркувати значить пов'язувати між собою різні знання для того, щоб отримати відповідь на свої питання, вирішувати розумові задачі.

Рухова активність стимулює перцептивні, мнемічні і інтелектуальні процеси. Діти, що мають великий обсяг рухової активності в протягом дня характеризуються середнім і високим рівнем фізичного розвитку, адекватними показниками стану центральної нервової системи, внаслідок чого, у дитини поліпшується пам'ять, і всі розумові процеси які визначають інтелект.

На сучасному етапі проблема розвитку розумових здібностей дошкільнят у процесі фізичного виховання набуває особливого значення, так як по-новому осмислюються зміст, форми, методи розумового і фізичного виховання дітей в умовах дошкільного закладу. Для підвищення рухової активності дошкільників, зміцнення їхнього здоров'я, розуміння його цінності, вміння дотримуватись здорового способу життя доцільними є цільові прогулянки, рухливі ігри, фізкультурні свята, розваги, тижні фізкультури, дні здоров'я, спортивні змагання [2]. Разом із цим педагоги можуть використовувати традиційні (точковий масаж, ходьба по доріжках здоров'я) та нетрадиційні фізкультурно-оздоровчі заходи (музикотерапія, сміхотерапія, дихальна терапія, аромотерапія, пальчикова гімнастика, гімнастика для очей, релаксація, психогімнастика), а з педагогами ДНЗ слід практикувати такі форми роботи, ділові ігри, мозкові штурми, тренінги, педагогічні турніри)

Велике значення для фізичного розвитку дітей дає природа. Тому прогулянки на свіжому повітрі – обов'язкова умова здорового побуту дошкільника. Щоб дитина охоче гралася, прогулянку слід робити цікавою, з цією метою доречно використовувати рухливі ігри. Оздоровче значення ігор полягає в тому, що вони сприяють гармонійному розвитку форм і функцій організму; загартовують організм; підвищують працездатність; зміцнюють м'язовий корсет, м'язи спини, черевного пресу; формують правильну поставу та вміння зберігати її; здійснюють профілактику плоскостопості. Ігри формують рухові вміння і навички, основи знань із фізичної культури і спорту; розвивають фізичні якості, у чому й полягає їхнє освітнє значення яким належить важлива роль у розвитку рухових навичок [4, с. 144].

Отже, заняття з фізичної культури є однією з передумов розвитку розумових здібностей дітей дошкільного віку, а належний рівень загального розвитку дошкільників дозволяє їм наблизитись до фізичної та розумової досконалості. Саме тому, фізичне виховання є основою всебічного розвитку особистості. Проте організація роботи з фізичного виховання в закладах дошкільної освіти потребує вдосконалення. Про це свідчить наявність значної кількості дітей із дисгармонійним фізичним розвитком, а також із недостатнім розвитком основних рухів та фізичних якостей. Недостатній фізичний розвиток

і низька фізична підготовленість дошкільників здебільшого пояснюються зниженням їхньої рухової активності та розумової діяльності.

Список використаних джерел

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. Посіб / Е.С. Вільчковський. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. – 428 с.
2. Демченко О.П. Спостереження за емоційними реакціями дітей у процесі створення виховних ситуацій / О.П. Демченко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. – № 5. – Луганськ, 2009. – С.105–114.
3. Імбер В.І. Привчаємо розмірковувати з малку / В.І.Імбер // Дошкільне виховання. - №7. – 2015. – С.16-19.
4. Казьмірчук Н.С. Особливості організації проектної діяльності молодших школярів на уроках математики / Н.С.Казьмірчук, Т.С.Білик // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Серія: Педагогіка і психологія. – 2020. – № 61. -С.18-23.
5. Калиниченко І. О. Вплив уроків фізичного виховання на розумову працездатність та основні психічні функцій дітей шкільного віку [Електронний ресурс] / І.О. Калиниченко. – Режим доступу: [http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vchdpu/2013_107_2/Kalinic .pdf](http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vchdpu/2013_107_2/Kalinic.pdf).
6. Кіт Г.Г. Творчий характер дослідницької діяльності учасників педагогічного процесу / Г.Г.Кіт // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Серія : Педагогіка і психологія. – Випуск 34. – Вінниця, 2011. – С. 320-325.
7. Круцевич Т. Ю. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми 3-6 років у дошкільних закладах за кордоном // Спортивний вісник Придніпров'я. 2011. №2. С.156-164.
8. Любчак Л.В. Соціально-педагогічні особливості розвитку емоційної сфери дитини в сім'ї / Л.В.Любчак //Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті європейських освітніх стратегій: збірник матеріалів науково- 156 практичної конференції викладачів і студентів інституту педагогіки, психології і мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М.Коцюбинського, 4-5 квітня 2012 р.). / За ред. Г.С.Тарасенко. – Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю., 2012 – С. 105-110
9. Пангелова Н. Формування оптимальної рухової активності дітей 5-6 років у процесі проведення фізкультурних занять у природному середовищі. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2002. № 2-3. С. 144-145.
10. Стешенко О. В. Работоспособность детей. [Электронный ресурс] / О.В.Стешенко. – Режим доступа : <https://sites.google.com/site/rabotosposobnostdetej/home>.
11. Швець Н. А. Вплив соціально-економічних, психолого-педагогічних чинників на забезпечення здорового способу життя в студентському середовищі / Н.А. Швець // Придніпровські соціально-гуманітарні читання, 16 травня 2014 р. – Кіровоград, 2014. – С. 81-84

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОМП'ЮТЕРНОГО НАВЧАННЯ В ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІЙ РОБОТІ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ

Артем Кривешко, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

Малютін Олександр, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

*Науковий керівник: О.В. Черкашин кандидат педагогічних наук,
старший викладач*

Національний університет цивільного захисту України, м. Харків (Україна)

IMPLEMENTATION OF COMPUTER TECHNOLOGIES IN CAREER GUIDANCE WORK WITH PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Kryveshko Artem, bachelor`s student

Malyutin Oleksandr, bachelor`s student

National University of Civil Defence of Ukraine, Kharkiv

Анонція. У статті розкриваються особливості здійснення профорієнтаційної роботи з молодшими школярами, напрями здійснення профорієнтаційного підходу. Проаналізовано можливості використання комп'ютерної програми «Сходінки до інформатики» з метою формування професійного інтересу молодших школярів.